

DA

Danske modeller
fra

BILER TIL
MODELBANER

1950 - 1963

Torben Ziegler

Historien om en lille dansk legetøjsfabrik

PILOT

Igennem årene har Danmark haft mange producenter af legetøj. De fleste er ophørt for længe siden, men deres navne lever stadig i samlerkredse.

Et eksempel på disse producenter var Pilot - en lille virksomhed der var aktiv i lidt over 40 år.

Skønt Pilot lukkede i 1974 så er produkterne stadig i dag genstand for mange samleres store interesse. Størst interesse er der måske for firmaet hovedprodukt - skibsmodellerne i bly - men blandt samlere i Danmark såvel som i udlandet er der også stor interessen for bilmodellerne i str. H0.

Det er lidt usikkert hvornår Henning Cortsen begyndte at lave legetøj i bly, men i 1930 går han i kompagniskab med Knud Sørensen, og samme efterår bliver de første skibsmodeller i bly fremstillet med salg for øje.

Henning Cortsen begyndte at støbe skibe i bly i sine forældres lejlighed på Østerbro, og i starten var disse ret simple. Efterhånden som Henning Cortsen fik lært teknikken, så blev modellerne bedre og bedre.

I firmaet Sørensen og Cortsen varetog Knud Sørensen som repræsentant salget af modellerne til legetøjsforretningerne landet over. Henning Cortsen passede sin cykelforretning på Nørrebro og foretog modelproduktionen i familiens lejlighed i Skovgaardsgade på Østerbro - hvor i øvrigt hele familien deltog i produktionen.

Det nye legetøj - skibsmodeller i bly - slog godt an, men samarbejdet med Knud Sørensen varede kun i nogle få år.

I 1933 flyttede Henning Cortsen produktionen til nye lokaler i Borgergade, og her blev navnet Pilot taget i brug.

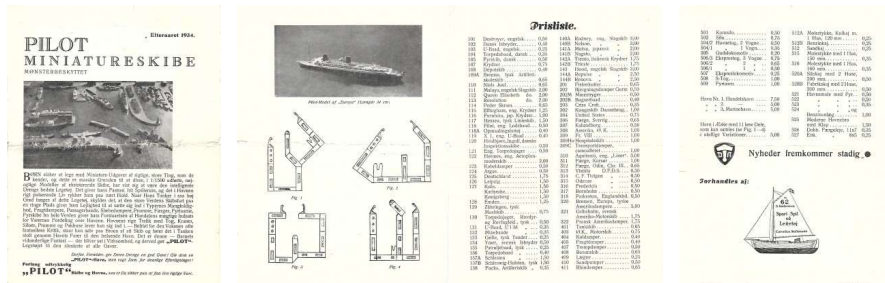
Henning Cortsens far var lods - Pilot på engelsk, så man ikke at navnet er inspireret af faderens arbejde.

Henning Cortsen blev i 1932 opsøgt af Friedrich Peltzer, grundlægger af det tyske legetøjs firma Wiking og meget interesseret i at komme i gang med en produktion af modelskibe i bly.

Friedrich Peltzer var født i Kiel og talte dansk, så besøget blev starten på et årelangt venskab mellem de to. Dette venskab betød, at man blandt andet udvekslede formværktøjer flere gange i årenes løb.

Wiking lånte således i starten værktøjer af Pilot, og i 1934 lavede man et fælles katalog med skibsmodeller i bly. Pilot udgav kataloget på dansk, og Wiking udgav et katalog på tysk.

Fælles er måske så meget sagt, for der er meget stor forskel på de 2 kataloger.

Den danske udgave af 1934 kataloget med mere end 80 skibe, 3 havne, havnetog, bygninger samt kaj- og molestykker

Katalog nr.: 203	M/V: V1	År: 1950 - ????	Model: Åben varevogn	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: US pick-up, Ford V8 (?) med åben bund og øje til anhænger. Modellen er mærket "PILOT" under køleren. Messinghjul.				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 203	M/V: V2	År: 1950>? - ?<1957	Model: Åben varevogn	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: US pick-up, Ford V8 (?) med åben bund og øje til anhænger. Modellen er mærket "PILOT" i taget. Messinghjul. <i>Model med sølvmalede kofanger, køler, lygter og vinduer er set.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 204 (=WM 1949)	M/V: M1V1	År: 1950 - ?<1957	Model: Personvogn	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Personvogn med åben bund, US limousine (hatchback) med reservehjul i bagagerumsklap. Modellen er mærket "PILOT" i taget. Messinghjul. <i>Nogle modeller har en lille tap på taget og denne skyldes en fejl ved støbningen.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 214 (=WM 1949)	M/V: M1	År: 1950 - 1953<?	Model: Aaben Lastvogn m/langt lad, Dodge	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Lastbil med langt lad, Dodge. Modellen er mærket "PILOT" midt på chassis. Messinghjul.				
<i>Modellen findes i flere farvekombinationer.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 214 (=WM 1949)	M/V: M2	År: 1950 - 1953<?	Model: Aaben Lastvogn m/langt lad, Fiat	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Lastbil med langt lad, Fiat. Modellen er mærket "PILOT" midt på chassis. Messinghjul.				
<i>Ladet er "løst". Modellen findes i flere farvekombinationer.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 214	M/V: M3V1	År: 1952/53 - 1957>?	Model: Aaben Lastvogn m/langt lad, Chevrolet	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Lastbil med langt lad, Chevrolet 1949 uden gennembrudte/udstansede vinduer og med øje til anhænger. Modellen er mærket "PILOT" på chassis under førerdøren. Messinghjul.				
<i>Modellen findes i flere farvekombinationer. Modellen er også set med sølvfarvede kofanger, køler og vinduer.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 224	M/V: M2V4	År: ???? - ?<1963	Model: Shell sættevogn	Str.: 1:90
				
<p>Bemærkninger: Shell sættetankvogn med White forvogn med åben bund. Forvognen er mærket "PILOT", men sættevognen/tanken er IKKE mærket. Messinghjul. Farve: Rød med gul anhænger. "SHELL" og "musling" er transfer med 6 streger i "musling". Modellen er også set med malede kofanger, køler, lygter og anhænger.</p>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 225	M/V: M1V1	År: 1952/53 - 1957>?	Model: Kulbil, Chevrolet	Str.: 1:90
				
<p>Bemærkninger: Kulbil, Chevrolet 1948 uden gennembrudte/udstansede vinduer. Modellen er mærket "PILOT" på chassis under førerdøren. Messinghjul. Farve: Sort med rødt chassiss.</p>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 225	M/V: M1V2	År: 1956/57>? - 1963	Model: Kulbil, Chevrolet	Str.: 1:90
				
		<small>Foto: Olaf Hermansen</small>		
<p>Bemærkninger: Kulbil, Chevrolet 1949 med gennembrudte/udstansede vinduer. Modellen er mærket "PILOT" på chassis under førerdøren. Messinghjul. Farve: Sort med rødt chassiss.</p>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 229	M/V: M1V2	År: 1956/57>? - 1963	Model: Militærlastvogn, Chevrolet	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Militærlastbil, Chevrolet 1949 med gennembrudte/udstansede vinduer. Modellen er mærket "PILOT" på chassis under førerdøren. Messinghjul. Farve: Brun med brunt chassis.				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 229	M/V: M2V1	År: 1952/53 - 1956/57>?	Model: Militærlastvogn, GMC	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Militærlastvogn, GMC 1948 uden gennembrudte/udstansede vinduer. Modellen er mærket "PILOT" på chassis under førerdøren. Messinghjul. Farve: Brun med brunt chassis. <i>Modellen er også set i lysebrun. Modellen er set med sortmalede lygter og vinduer. Model med sort chassis er set.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 229	M/V: M2V2	År: 1956/57>? - 1963	Model: Militærlastvogn, GMC	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: Militærlastvogn, GMC 1948 med gennembrudte/udstansede vinduer. Modellen er mærket "PILOT" på chassis under førerdøren. Messinghjul. Farve: Brun med brunt chassis.				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 240	M/V: -	År: ?<1959 - ?<1963	Model: Påhængsvogn til traktor	Str.: 1:90
				
Bemærkninger: 2-akslet landbrugsvogn med plastikarm - (anhænger til model 208). Modellen er ikke mærket "PILOT" i bunden. Messinghjul.				
<i>Modellen har bræddebund og øje til anhænger.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 241	M/V: -	År: 1961 - ?<1963	Model: Opel Rekord	Str.: 1:87
				
<small>Foto: Olaf Hemansen</small>				
Bemærkninger: Opel Rekord P1 (1958) med klare vinduer. Modellen er mærket "PILOT" samt "OPEL REKORD" i bunden. Sølvhjul.				
<i>Modellen har malede for- og baglygter samt køler.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 242	M/V: -	År: 1961 - ?<1963	Model: Ford Anglia 105E	Str.: 1:87
				
Bemærkninger: Ford Anglia 105E (1960) med klare vinduer. Modellen er mærket "PILOT" samt "FORD ANGLIA" i bunden. Sølvhjul.				
<i>Modellen har malede for- og baglygter samt køler.</i>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Modeller uden kendt katalog nr.

Katalog nr.: 900 (=WM 1960)	M/V: -	År: 1960 ?	Model: Cooper racerbil	Str.: 1:90
 <p>Foto: Olaf Hermansen</p>		 <p>Foto: Olaf Hermansen</p>		
<p>Bemærkninger: Cooper T43 racerbil med fører. Modellen er mærket "COOPER" midt i vejrblenden og "PILOT" ved bagakslen. Sølvhjul.</p> <p><i>Den viste model blev købt uden hjul, og den har fået sat Messinghjul på !</i></p>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	

Katalog nr.: 900 (=WM 1958)	M/V: -	År: 1960 ?	Model: Mercedes racerbil	Str.: 1:90
 <p>Foto: Olaf Hermansen</p>		 <p>Foto: Olaf Hermansen</p>		
<p>Bemærkninger: Mercedes-Benz W196 racerbil med fører. Modellen er ikke mærket "PILOT" i bunden. Sølvhjul.</p>				
Samling ☐	Tilstand: M / NM / VG / G / F / P		Notat:	